Непэ – Адыгеир шъхьафит зашІыжьыгъэ маф

№ 28 (19542) 2010-рэ илъэс МЭФЭКУ МЭЗАЕМ и 18

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИІЭП

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

<u>Мэзаем и 18-р — Адыгеим нэмыц-фашист техакіохэр зырафыжьыгъэхэм и Маф</u>

ХЭГЪЭГУ ЗЭОШХОМ ИВЕТЕРАНХЭУ АЪЫТЭНЫГЪЭ ЗЫФЭТШІЫХЭРЭР! АДЫГЭ РЕСПУБЛИКЭМ ЩЫПСЭУХЭУ ТИЛЪАПІЭХЭР!

Адыгеим нэмыц-фашист техакІохэр зырафыжьыгоэхэр ильэс 67-рэ зэрэхъурэм фэшІ гуфэбэныгьэ хэльэу тышъу-фэгушІо!

ДІыфлъэпкъым итарихъкІэ анахь ушэтыпІэ инхэм зыкІэ ащыщэу Хэгоэгу зэошхор зэрэхъугъэр къэпІоным егоэлыегъащэ хэлъэп.

Мы мафэм лъхъанчэу шъхьащэ афэтэшІы заом хэкІодагъэхэм, заом иветеранхэм ыкІи тылым щылэжьагъэхэу ТекІоныгъэм и Мафэ къэзыгъэблэгъагъэхэм шъхьыкІэфэшхо афытиІ. Фашизмэм цІыфлъэпкъыр къыІэкІэхыжыгъэныр пшъэрылъ къин дэдэу щытыгъ, тинарод ар щытхоу хэлъэу, зэрифэшъуашэу зэшІуихыгъ.

Къытк Гэхъухьэхэрэм егъаш Гэми ащыгъупшэщтэп тихэгъэгу цык Гоу Адыгеир чып Гэ къин дэдэ зыщифэгъэ мазэхэмрэ ар шъхьафит заш Гыжьыгъэ мафэмрэ. Тэрк Гэ анахь мэхьанэ зи Гэр ти Хэгъэгу къззыухъумагъэхэм яфэшъошэ уасэ афэти Гыныр, ахэм яосыетхэм тафэшъып-къэныр, хэгъэгум ык Гуач Гэнахь зэрэпытэщтым, ищытхъу нахь чыжьэу зэрэ Гущтым тына Гэтедгъэтыныр ары.

Тиветеран лбапІэхэр, лохоанчэу шохьащэ коышоуфэтэшІы, егоэшІэрэ щытхоур шоуадэжь! ШоуилІыхоужоыныгоэ зыфэдэ коэмыхоугоэ щысэу егоашІэми тэркІэ щытышт!

могим. Хэгъэгу зэошхом иветеранхэм, зэкІэ республикэм щыпсэухэрэм тафэлъаІо псауныгъэ пытэ, насып, щыІэкІэшІу яІэнэу, илъэсыбэ къагъэшІэнэу. Дунаир мамырэу, шІоу щыІэр къыжъудэхъоу шъупсэунэу, Адыгеимрэ зэдытие Хэгъэгушхоу Урысые Федерациемрэ яфедэ зыхэлъ Іофым гъэхъагъэхэр щышъушІынхэу шъуфэтэІо!

Адыгэ Республикэм и Президентэу ТХЬАКІУЩЫНЭ Асльан

Адыгэ Республикэм и Къэралыгьо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Анатолий ИВАНОВ

Непэ — мэзаем и 18-м Адыгеим нэмыц-фашистыдзэхэр рафыжьхи, хэкур шъхьафит зашІыжьыгъэ маф. Хэкум пыир ифыжьыгъэным фэгъэхьыгъэ заохэм ахэлэжьагъэхэр, ахэм ахэкІодагъэхэр зышыдгъэгъупшэхэ хъуштэп. А заохэм псаоу къахэкІыжьыгъэхэу непэ къытхэтыжьыр макІэ. Непэрэ мафэр хэдгъэунэфыкІыным тыфэзышэгъэ дзэкІолІ пстэуми шытхъур яфэшъуаш.

Тигъэзет ия 4 - 5-рэ нэкIубгъохэр а заохэм ахэлэжьагъэхэм афэгъэхьыгъэх.

Адыгэ Республикэм и **Президент и Указ**

«Адыгэ Республикэм мэкъу-мэщымкіэ изаслуженнэ Іофыші» зыфиіорэ щытхъуціэр Н.И. Кондратенкэм фэгъэшъошэгъэным ехьыліагъ

Адыгэ Республикэм мэкъу-мэщымкІэ ихэхъоныгъэ иІахьышхо зэрэхишІыхьагъэм пае «Адыгэ Республикэм мэкъу-мэщымкІэ изаслуженнэ ІофышІ» зыфиІорэ щытхъуцІэр Кондратенко Николай Игнат ыкъом — Краснодар краим ыцІэкІэ Урысые Федерацием и Федеральнэ ЗэІукІэ ФедерациемкІэ и Совет хэтым Краснодар краим икъэралыгъо хабзэ илІыкІо орган ыцІэкІэ Урысые Федерацием и Федеральнэ ЗэІукІэ ФедерациемкІэ и Совет лыкІоу щыІэм, ФедерациемкІэ Советым аграрнэ-гьомылэпхъэ политикэмкІэ ыкІи пцэжъыехъунымкІэ и Комитет хэтым фэгьэшъошэгьэнэу.

Адыгэ Республикэм и Президентэу ТхьакІущынэ Аслъан къ. Мыекъуапэ,

мэзаем и 16, 2010-рэ илъэс

N 15

АР-м и КЪЭРАЛЫГЪО СОВЕТ — ХАСЭМ **□**

Хэбзэгъэуцугъэхэр щаштагъэх

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм тызыхэхьэгьэ 2010-рэ илъэсымкІэ апэрэу зичэзыу ятІокІитІонэрэ тфырэ зэхэсыгьо тыгъуасэ, мэзаем и 17-м, иІагъ. Ащ хэлэжьагъэх Адыгеим и Президентэу ТхьакІущынэ Аслъан, Премьер-министрэу КъумпІыл Муратэ, федеральнэ инспектор шъхьаІзу Адыгэ Республикэм щыІэ ЛІыІужъу Адамэ, Адыгэ Республикэм и Правительствэ хэтхэр, хэбзэ структурэ зэфэшъхьафхэм, къэлэ ыкІи район администрациехэм япащэхэр, нэмыкІхэу рагъэблэгъагъэхэр.

Аужырэ зэхэсыгъуитІум азыфагу охътэ шІукІае къифагъ нахь мышІэми, мызэгъогурэм иповесткэ Іофыгъо бэдэдэ хагъэуцогъагъ пІонэу щытыгъэп. ЯтІонэрэ ыкІи апэрэ еджэгъухэм ательытэгъэ законопроектхэм ахэпльагъэх, агъэнэфэгъэ нэмыкІ Іофыгъо пстэуми повест-

кэм зэкІэлъыкІуакІэу шыряІагъэм тетэу атегушыІагъэх.

Зэхэсыгьор рагьэжьагь кадрэхэм яхьыл Ізгьэ Іофыгьомк Із. Адыгэ Республикэм и Президентзу Тхьак Іущынэ Асльан къызэригьэльэгь уагьэм тегьэпсык Іыгьэу Адыгэ Республикэм экономикэ хэхьоныгьэмк Ізык Іи

сатыумкІэ иминистрэ ІэнатІэ Лыхэсэ Мыхьамод Азмэт ыкъор Іугъэхьэгъэным Парламентыр зэрезэгьырэм ехьыліэгъэ Іофыгьом пстэуми апэу хэпльагъэх. ЗыкІыныгъэшхо ахэльэу депутатхэм а предложением дырагъэштагъ, ифэшъошэ унашъо ашІыгъ ыкІи ащ ыуж Президентыр Указым кІэтхагъ. Нэужым Президентым къыІуагъ матыжъ Аслъан ыгу етыгъэ Матыжъ Аслъан ыгу етыгъэу Іоф зэришІагъэм ыкІи гъзхъэгъэшІухэр къызэригъэлъэгъуагъэм пае инэу зэрэфэразэр.

УФ-м и Президент Федеральнэ Зэlукlэм фигъэхьыгъэ Джэпсалъэм иположениехэм атегъэпсыкlыгъэу непэ пшъэрылъэу къэуцухэрэм яхьылlагъэу УФ-м Федерациемкlэ и Совет хэтэу Хьащыр Аслъан къыlотагъэхэм депутатхэр ядэlугъэх. Ащ ипсалъэ къыщиlэтыгъэ Іофыгъохэм япэгьокlэу нэужым зэхэсыгъом кlэкlэу къыщыгущыlагъ Премьер-министрэу Къумпlыл Муратэ.

Законопроектхэм ауж гухэль гьэнэфагьэм тельытэгьэ республикэ программэ заулэ зэхьок ыныгьэхэр афаш ыгьэх, нэмык Іофыгьохэу повесткэм хэтыгьэхэм ахэпльагьэх, ифэшъошэ унашьохэр аш ыгьэх.

Зэхэсыгьор зэращагь Къэралыгьо Советым — Хасэм и Тхьаматэу Анатолий Ивановымрэ ащигуадзэу Сапый Вячеславрэ.

СЭХЪУТЭ Нурбый.

Сомэ миллиардрэ миллиони 156-рэ

УФ-м ивице-премьерэу Александр Жуковым тыгьуасэ, мэзаем и 17-м, видеоконференцие зэхи- шэгьагь. Лъэпкъ проект- хэу «Гъэсэныгъ», «Псау- ныгъ», «Цыфхэм псэу- піэ тэрэз ягьэгьоты- гъэныр» зыфиюхэрэр 2009-рэ ильэсым гъэцэкlагъэ зэрэхъугъэ- хэм, 2010-рэ илъэсым юф зыдашіэштхэм ар фэгьэхьыгъагъ.

Вице-премьерым видеоконференциер къызэlуихызэ, къэралыгьом кризисым иктиныгъохэр зэпечыхэ нахь мышlэми, проектхэм ягьэцэкlэн пэlуагъэхьанэу агъэнэфэгъэгъэ ахъщэм блэкlыгъэ илъэсым зыпари къызэрэщамыгъэкlагъэр, ары пакlошъ, зыщырагъэхъугъэ лъэныкъохэри къызэрэхэкlыгъэхэр къыхигъэщыгъ. Социальнэ фэlо-

апэІуагъэхьагъ

фашіэхэм, сэкъатныгъэ зиіэ кіэлэціыкіухэр яунэ исхэу гьэсэныгъэ ягъэгьотыгъэным апэіуагъэхьанэу агъэнэфэгъагъэм хэпшіыкіэу къызэрэрагъэхъугъэр щысэу къыхьыгъ.

— Лъэпкъ проектхэм ягъэцэ-

кІэн къызэрэзэтырамыгъэуцуагьэм, ахэм къыдалънтэрэ пстэури зэшІохыгьэ зэрэхъурэм шІуагьэ къызэритыгьэр нафэ, — къы-Іуагъ Александр Жуковым. — ГущыІэм пае, блэкІыгъэ илъэсым нэбгырэ миллионрэ мин 764-рэ къэралыгъом къихъухьагь, ар ыпэрэ илъэсым егьэпшагъэмэ, процент 50-м ехъукІэ нахыб, дунаим ехыжырэри нэбгырэ мин 62-кІэ нахь макІэ хъугъэ, цІыфхэм къагъашІэрэр гурытымкІэ къэльытагьэу, ильэс 69-м нэсыгъ. Арэу щытми, ащ уигъэрэзэнышъ, Іофыгьо шъхьа-Ĭэхэм ахэпхыжьынэу щытэп,

къихьэгъэ 2010-рэ илъэсми мы проектхэм ягъэцэкІэн анахь шъхьаІэхэм ащыщэу къэнэжьын фае.

Видеоконференцие ужым АР-м и Президентэу ТхьакІушынэ Аслъан къызэриІуагъэмкІэ, гьэсэныгьэмкІэ, псауныгьэм икъэухъумэнкІэ ыкІи цІыфхэм псэупІэ ягъэгъотыгъэнымкІэ льэйкъ проектхэм ягъэцэк Іэн пстэумкІи сомэ миллиардрэ миллиони 156-рэ Адыгеим шыпэІүагьэхьагь. Ащ шышэу сомэ миллион 800-р федеральнэ бюджетым къыхэхыгъэу Гупчэм къытІупщыгъ, сомэ миллион 241-м ехъурэр республикэ бюджетым къыхэхыгъэ хъугъэ, муниципальнэ образованиехэм сомэ миллион 80-м ехъу къыхалъхьагъ, бюджетым къыхэмыхыгъэ ахъщэу апаІуагъэхьагъэр сомэ миллион 20-м ехъу. Мы илъэсми проектхэм ягъэцэк Іэн лъагъэк Іотэщт.

ХЪУТ Нэфсэт.

ЦІыфым ифитыныгъэхэр къэухъумэгъэнхэр пшъэрылъ шъхьаl

Іофэу ашІагьэм изэфэхьысыжьхэм ыкІи мы илъэсым пшъэрылъэу зыфагьэуцужьыхэрэм защытегущыІэгьэхэ зэхэсыгьо тыгьуасэ Мыекъуапэ щыкІуагь. Іофтхьабзэм хэлэжьагъэх АР-м и Премьер-министрэу КъумпІыл Мурат, федеральнэ инспектор шъхьа І У Лы І Ужъу Адамэ, правэухъумэкІо органхэм япащэхэр, нэмыкІхэри.

Пэублэм гушыІэр ыштагъ АР-м и Апшъэрэ Суд и Тхьаматэу Трэхъо Аслъан. Ащ къызэрэхигьэщыгъэмкІэ, непэ къэра--ниІши дехестиностях мостил хэмкІэ анахь мэхьанэшхо зиІэ структурэхэм ащыщ судебнэ системэр. Мы аужырэ илъэси 4-р пштэмэ, судхэм зэхафыгьэ гражданскэ ыкІи администра--вагин мехестионостурстван снаит гъэ фэдитІукІэ нахыбэ хъугъэ. Гущы Гэм пае, 2007-рэ илъэсым гражданскэ Іофэу зэхафын фэягъэм ипчъагъэ 26290-рэ хъущтыгъэмэ, блэкІыгъэ илъэсым ар 45687-м кІэхьагъ. Илъэсэу икІыгъэм уголовнэ, гражданскэ ыкІи административнэ Іоф мин 71-м ехъу судьяхэм зэхафыгъ. ЦІыфхэм ежь яфитыныгьэхэр къаухъумэхэ ашІоигьоу гьогогъу 45 700-рэ судебнэ органхэм закъыфагъэзагъ. 2008-рэ илъэсым егъэпшагъэмэ, къэралыгъо хэ-

шыІэзэ, мы гумэкІыгьохэм ядэ-

гъэзыжьын мэхьанэшхо зэриІэр,

цІыфхэм яфитыныгъэхэр къэу-

хъумэгъэнхэр пшъэрылъ шъхьа-

Іэу зэрэщытыр къыгъэнэфагъэх. Джащ фэдэу социальнэ мэ--ехеєк мехостифоІ єІиє еньах фын епхыгъэу упчІабэхэр къзуцух. ГущыІэм пае, пенсионнэ законодательствэм ылъэныкъок Іэ зэмызэгыныгы кънзыхэкІыгьэ Іофыгъуи 187-у зэхафыгъэм щыусатынытыф мехфыІц м-010 уеци яІэхэр зэтырагъэуцожьыгъэх.

Трэхъо Аслъан анахьэу къыхигъэщыгъэ лъэныкъохэм ащыщ -еатадек ажы зэрагъэхьырэ цімфхэм яюфхэр судья-

хэм зэхафыхэ зыхъукІэ, ащ екІо- къатехъухьэрэ хъугъэ-шІагъэхэм лІакІзу, еплыкІзу фыряІзхэр зэблахъунхэ зэрэфаер. БзэджэшІэгъэ хьылъэ зезыхьагъэм хьапс теплъхьаныр ифэшъуашэу, ау бзэджэшІэгъэ мыхымльэ зезыхьагъэр бгъэт Іысыныр мытэрэзэу ащ ылънтагъ. Ахэм апэрэу законыр аукъуагъэу щытымэ, хэукъоныгъэу ашІыгъэр зыдашІэжыным пае административнэ ахы миниахеатди ажиГиедеашп шІуагьэ къытынэу еплъы, а лъэныкъом зэхэсыгъом хэлэжьэгъэ судьяхэм анаІэ тыраригьэдзагь.

Илъэсэу икІыгъэм зэфэхьысыжьхэр фишІыхэзэ, судхэм къадэхъугъэр зэрэмымак Гэр пашэм къыхигъэщыгъ. Гумэк Іыгъоу, щык Іагьэу къэуцухэрэр зэш Іохыгъэнхэм пае судебнэ системэм хэт нэбгырэ пэпчъ иІофшІэн нахь ыгъэлъэшынэу къафигъэ-

– ЦІыфхэм яфитыныгъэхэр къэухъумэгъэнхэр, шъыпкъагъэ - динеалифехев дифо устлех джары судхэм япшъэрылъ шъхьаІэр, — къыІуагь нэужым гущыІэ зыштэгьэ КъумпІыл Муратэ. — Илъэсэу икІыгьэр зэфэпхьысыжьымэ, экономикэ кризисым емыльытыгьэу Адыгеим хэхъоныгъэшІухэр ышІынхэ ылъэкІыгъ. АщкІэ зишІуагъэ qитшиаляемп ноIп устау/метя республикэм ит структурэхэр зэ-

кІэри зэгъусэхэу къатефэрэр дэгьоў зэрагьэцэк агьэр ары. Ана-

хьэу тынаГэ зытедгъэтын фае-

хэм ащышэу сэльытэ тигьогухэм

япчъагъ нахъ макІэ шІыгъэныр. 2009-рэ илъэсым республикэм къыщыхъугъэ авариехэм нэбгыри 117-рэ ахэк Годагъ, нэбгырэ 757-мэ шъобжхэр атещагъэхэ хъугъэ. Мы пчъагъэхэм бэмэ уарегъэгупшысэ, ащ епхыгъэу пытагъэ зыхэлъ унашъохэри шІыгьэнхэ фае. Джащ фэдэу республикэм игъэцэкІэкІо органмедешахегедег неІшфоІк мех цІыфхэр ымыгъэразэхэу, ахэм яфитыныгъэхэр бэрэ аукъохэу къыхэкІы. Пащэу законыр зыукъуагъэм ифэшъуашэр иІэнатІэ ІугъэкІыгъэныр ыкІи ащ пшъэдэкІыжь егъэхьыгъэныр ары. Правэухъумэк Іо органхэм тырягъусэу а гумэк Іыгъом идэгъэзыжын тынаІэ тедгьэтышт. Ти-ІофшІэнкІэ зэкІэми анахь шъхьа-Ізу щытын фаер цІыфхэм цыхьэ къызыфядгъэшІыныр, ахэм яфитыныгъэхэр къэтыухъумэнхэр арых. Ары АР-м й Президент пшъэрылъэу къытфигъэу-

2009-рэ илъэсым зэхащэгъэ зэнэкъокъухэу «Илъэсым ифедеральнэ суд», «Илъэсым ифедеральнэ судья» ыкІи «Илъэсым имировой судья» зыфиІохэрэм ехьыл этьэ зэфэхьысыжьхэр зэхэсыгьом кънщашІыгьэх, текІоныгьэ къыдэзыхыгьэхэм шытхъу тхылъхэмрэ шІухьафтынхэмрэ афагьэшьошагьэх.

ТХЬАРКЪОХЪО Адам. Сурэтхэр Іэшъынэ Аслъан къытырихыгъэх.

АнаІэ нахь тырагъэтыщт

Адыгэ Республикэм и Премьерминистрэу КъумпІыл Мурат республикэм иправительствэ и Унэ джырэблагьэ щызэхищэгьэгьэ зэГукІэр зыфэгьэхыгьагьэр газ оборудованиеу унэ кІоцІхэм арытхэм техникэм ыльэныкьокІэ ифэІо-фашІэхэр зэрагьэцэкІэщтхэм ыкІи тхьамык Іагьо горэ къэхъумэ, диспетчер къулыкъум ипшъэрыльхэр зэрэзэшІуихыщтхэм япхыгьэ зэзэгьыныгьэхэр зэрэзэдашІыштхэр ары.

Мы зэІукІэм хэлэжьагьэх ОАО-у «Газпромрегионгазым» игенеральнэ директор регионхэм Іоф адэшІэгьэнымкІэ игуадзэу Иван Григорьевыр, ОАО-у «Адыггазым», ООО-у «Адыгрегионгазым» ягенеральнэ директорэу Сергей Колесниченкэр, республикэм имуниципальнэ образованиехэм яадминистрациехэм япащэхэр, АР-м унэхэм япхыгъэ инспекциемщэхэр, ЖЭУ-хэм ядиректорхэр, ТСЖхэм ятхьаматэхэр.

АР-м итехпаспорт тегьэпсыхьагьэу непэкІэ республикэм чІыопс газыр щызгьэфедэу атхыгъэр нэбгырэ мини 126-рэ фэдиз. 2009-рэ илъэсым щылэ мазэм и 1-м ехъулІзу унэ кІоцІхэм арыт газ оборудованием ифэlо-фашlэхэм ягъэцэкlэн епхыгъэу зэзэзэгъыныгъэ мин 79-рэ фэдиз зэдашІыгьагь, ильэсэу икІыгьэр зэрэпсаоу пштэмэ, пстэүмкІи зэзэзэгьыныгьэ мини 10,3-рэ. Мы илъэсым щылэ мазэм и 1-м ехъулІзу пстэумкІи ащ фэдэ зэзэзэгьыныгьэу зэдашІыгьэр зэрэхъугьэр мин 89,3-рэ.

Зэзэгыныгыхэм язэдэшІынкІэ Іофхэр зэрэк охэрэм тигьэразэрэп, — хигъэунэфыкІыгъ зэІукІэр къызэІуихызэ АР-м и Премьер-министрэ. — Гъэцэк ІэкІо хабзэм иорганхэм пшъэрыльзу яІэр республикэм щыпсэурэ цІыфхэм ящынэгьончъагьэ икъоу анаІэ тырагьэтыныр, унэ кІоцІхэм арыт газ оборудованием ифэІо-фашІэхэр зыгъэцэкІэрэ къулыкъу, организацие ык Іи предприятие пстэуми

кІэ, мы аужырэ илъэсхэм унагьохэм ащагъэфедэрэ газым епхыгъэу тхьамык Гагьоу къэхъурэм ипчъагъэ нахь хэхъо. Ар къызыхэк зык зык зын унэ к юц хэм арыт газ оборудованием и Іофш Іэнк Іэ къэралыгьо лънплъэныр зэрищык Іагьэм бэк Гэ зэрэпэчыжьэр. Мы лъэхъаным газ оборудованием техникэмкІэ изытет зыфэдэм къэралыгьо лъыплъэным ифедеральнэ орган закъуи ынаІэ тыригъэтырэп. Ащ нэфэшъхьафэу етІани къэІогьэн фае оборудованием ифэІо-фашІэхэм ягъэцэкІэнрэ игъэцэк Іэжьынрэ икъоу ана Із зэратырамыгьэтырэр, оборудованиеу агьэфедэрэр льэшэу жъы зэрэхъугъэр. ГущыІэм пае, экспертхэм къызэраушыхьатыгъэмкІэ, унагьохэм ащагьэфедэрэ газ оборудованием ипроцент 30 фэдизмэ зэрагьэфедэн фаемкІэ япІальэ икІыгь, абонентхэм ягаз хьакухэмрэ псыр зэрагьэфабэхэрэмрэ илъэс 40-м ехъурэ п алъэ я І нахь мышІэми. ГазрыкІуапІэхэр, арматурэр ыкІи нэмыкІ пкъыгъохэр пІалъэу яІэм блэкІыгьэу зыгьэфедэхэрэр процент 50-м шъхьадэкІых.

ЗэІукІэм зэрэщыхагъэунэфыкІыгъэм-

Иван Григорьевым зэІукІэм хэлажьэхэрэм къызэрари Гуагъэмк Гэ, газ оборудованием ифэІо-фашІэхэм ягъэцэкІэн

епхыгъэ зэзэгъыныгъэхэр зэрэзэдашІыхэрэм елънтыгьэу цІнфхэр зычІэс унэхэм, фэтэрхэм арыхьан фитых газгощып Іэ компаниехэм, ащ фэдэ ІофшІэныр гьэцэкІэгьэным епхыгьэ Іизын зиІэ компаниехэм яспециалистхэр. Аварийнэ-диспетчер къулыкъухэр а компаниехэм яІэнхэ фае. ЗыгорэкІэ газыр къыдэкІэу агъэунэфымэ, газгощыпІэ компаниехэм фитыныгъэ яІ газыр пІэлъэ гъэнэфагъэк і паупкІынэу.

Газ оборудованиер зэрэкъутагъэм къыхэк Гэу Адыгеимк Гэ ц Гыф горэ л Гагъзу джырэкІэ агъэунэфыгъэп. Оборудованием епхыгъэ фэlo-фашlэхэмкlэ пшъэрыльэу яІэхэр икъоу зэрамыгъэцакІэхэрэм, ежь цІыфхэу газ оборудованиеу яунэ итыр гъэфедэгъэным икъулайныгъэ зыІэкІэмыльхэм апкъ къикІзу газ къулыкъум -вачпя медехеждядевый мехеІшифоІи гъэ хэпшІыкІэу хэхъо.

Муниципальнэ образованиехэм япащэхэм анаГэ анахьэу зытырарагьэдзагьэр унэ кІоцІхэм арыт газ оборудованием техникэм ылъэныкъокІэ ифэІо-фашІэхэр зэшІохыгъэнхэм епхыгъэ Іофхэр зэрищык Гагъэм тетэу гъэцэк Гэгъэнхэр ары.

Адыгэ Республикэм и Президент

Тилъэпкъэгъухэм шІухьафтыныр

КЪДХЬЫГЪ Дунэе фоль-клорнэ фести-Дунэе фольвалэу «Многоголосье Кавказа» зыфиІоу къалэу Шъачэ шыкІуагъэм Абхъазым ыкІи Урысыем и Къыблэ шъолъыр къарык Іыгьэ творческэ купхэм льэпкъ ык Іи вокальнэ орэдхэр къыщаІуагь. Ащ къыдыхэльнтагьэу «Шъачэ — лъэпкъ зэфэшъхьафыбэм яунагъу» зыфиІорэ фото къэгьэльэгьон щыкІуагь. Къалэм щыщхэу сэнаущыгьэ зыхэль ныбжымІэхэр мыщ бэу хэлэжьагьэх. Ахэм ахэтыгьэх «Адыгэ» зыфи Горэ хореографическэ ансамблым исолистхэу, хы ШІуцІэ шапсыгъэм щышхэу Хъущт Казбекрэ Ушъухь Беллэрэ.

Анахь ІофшІэгьэ дэгьоу къыхахыгьэхэм ахэфагьэх Беллэрэ Казбекрэ. Лъэпкъ шъуашэу ахэм ащыгынгыр къякІу дэдэу къызэрэчІэкІыгьэм пае, зэхэщакІохэм зэдырагъаштэу Дунэе зэнэкъокъоу «Хрустальная корона Юнеско» зыфи оу къалэу Саратов щык Іуагъэм зыкъыщаделети едитивники уеноачетием финактиру путевкар къафагъэшъошагъэх.

Мы фестивалэу илъэс 15-м ехъугъэу зэхащэрэм Урысыем ичІыпІэ зэфэшъмехфаи къарыкІыгъэ ныбжыкІэхэм ямызакьоу, гъунэгъу ІэкІыб хэгъэгухэм ащыщхэри къекІолІэгьагьэх. Тилъэпкъэгьу ныбжьык Іэхэу, адыгэ къашъом идэхагьэ къэзыгьэльэгьогьэхэ Хъушт Казбекрэ Ушъухь Беллэрэ фестивалым ишІу-хьафтын шъхьаlэу «Хрустальная корона Юнеско» зыфи орэр къафагъэшъошагь. Джы ахэр къык Гэльык Гошт зэнэкъокъоу Москва щык Іощтым хэлэжьэ-

НЫБЭ Андзор.

Светланэ тыщэгушіукіы

Іурысэ Светланэ пэублэ классым исыгь орэдкъэІонымкІэ ІэпэІэсэныгьэу му/мыр кънзэльагьом. Пшъэшъэ цІыкІум ымакъэ дахэу, екІоу орэд къызэриІорэр зызэхахым тикъуаджэу Шъхьащэфыжь щызэхащэгьэ ансамблэм аштагь. Зэфэшъхьаф орэд дэхабэ ащ кънщиІощтыгь. ЦІыфхэр ягуапэу едэ ўхэу, пшъэшъэжънер зымышІэхэрэр кънкІэупчІэхэу, Бэ темышІэу иІэпэІэсэныгъэ районым къыщальэгъуи, «Карамельки» зыцІэ ансамблэм ащэжьыгь. Краснодар краир зэрэщытэу мы кІэлэцІыкІу купым къызэпик Іухьагь. Ермэлхьаблэ, Краснодар, Шъачэ, нэмыкІхэм мызэу-мытІоу концертхэр къащатыгьэх, зэнэкъокъухэм ахэлэжьагъэх. Светланэ щытхъу тхылъ-

хэр, дипломхэр къыфагъэшъошагъэх. Непэ пшъэшъэжъмер анахь зэрыгу-шхоу иІэр орэдыю цІэрыюу Иосиф Кобзон зыкІэтхэжьыгьэу къыратыгьэр

Светланэ музыкэм, анахьэу орэдкъэ-Іоным ищыІэныгьэ рипхымэ шІоигьоу Мыекъуапэ искусствэхэм яколледжэу дэтым щеджэнэу чІэхьагь. Профессиональнэ сценэу зыкІэхъопсырэр сыдми орэд къэоІо къодыекІэ къызэрэпІэкІэмыхьащтыр къыгурэІо. ТикъуаджэкІэ ащ фэдэ гъэхъагъэ зышІыгъэ тиІэпышъ, пшъэшъэжъыем тыщэгушІукІы, имурадхэр къыдэхъунхэу тыфэлъа lo.

> НАРТ Амин. Шъхьащэфыжь. Успенскэ район.

Краснодар краимкІэ Успенскэ районымрэ къалэу Армавиррэ адыгэ культурэм и Мафэхэр ащыкІощтых.

Адыгеим и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатэу, бизнесменэу КІырмыт Мухьдин ильэсихыкІэ узэкІэІэбэжьмэ къырихьыжьэгъэ общественнэкультурнэ Іофтхьабзэм республикэм къыщыдырагъэштагъ. Поселкэу Инэм кІэлэцІыкІу къэшъокІо ансамблэу «Нэфыр» зыщызэхащэм КІырмытымрэ ащ къыдезыгъаштэхэрэмрэ Іофтхьэбзэ дэгъум егъэжьэпІэшІу фашІыгъ, ахэм пшъэрылъ шъхьаГэу яГагъэр адыгэхэр зэкъогъзуцогъэнхэр, зэлъэпкъэгъухэм лъэпкъыбзэр, зыми фэмыдэ якультурэ, яжъыхэм къафагъэнэгъэ тарихъ кІэныжъыр къэгъэнэжьыгъэнхэмкІэ акІуачІэ, ягуетыныгъэ зэхэлъэу фэбэнэнхэр ары.

Ильэс къэс адыгэ хэхэсхэр зыщыпсэухэрэ къэралыгъохэм, дехустесяпесалит уссжупаІрк зэрысхэм «Нэфыр» макІо, концертхэр къащетых. ШІу алъэ-

КУЛЬТУРЭР ЗЭКЪОШНЫГЪЭМ ЫЛЪАПС

гъугъэ къэшъокІо коллективыр Сирием, Иорданием, Израиль, Германием, Тыркуем (тІогъогогъо) ащыІагъ. ЗэчыишІо жъые шъэ пчъагъэм гуетыныгъэшхо ахэлъэу тилъэпкъэгъухэм апашъхьэ зыкъышагъэлъагъо, чІыгужъым идэхагъэ, ицІыфхэм ябэрэчэтыгьэ альагъэІэсы, гушІуагъо къафахьы.

2007-рэ илъэсым «Нэфыр» хыІушъо Шапсыгъэ щахьэкІагъ, ащ ыуж Къэбэртэе-Бэлъкъарым кІогъагъэ. Мы илъэсыми а ІофтхьабзэшІур лъагъэкІотэщт, Адыгеим иартист ныбжыык Іэхэм Успенскэ районымрэ къалэу Армавиррэ кІонхэу загьэхьазыры.

- ГъэрекІопагъэ Тыркуем тхьамэфищэ зыкъыщыдгъэлъагъуи, тыкъызэкІожьым Адыгеим и Президент тыІукІэгъагъ, тильэпкъэгъу хэхэсхэм яІофхэр

зэрэкъинхэм, тапэкІи ахэм экономикэ ыКІи культурэ зэфышытыкІ у адытиІ эхэр гъэпытэгьэнхэ зэрэфаем татегущы Іэгьагь, — гьэзетэу «Адыгэ макъэм» ижурналист дишІыгъэ зэдэгүшыІэгъум къыщиІогъагъ КІырмыт Мухьдин, Дунэе Адыгэ Хасэм ивице-президентэу хадзыгъэм. — Президентым тигүхэлъхэмрэ типроектхэмрэ ыгу зэрэрихьыгъэхэр льэшэу тигуапэ хъугъагъэ, Іофэу тызыпыльым нахь тыкъыфиІэтыгъ. Адыгеим иправительстви, премьер-министрэр апэ зэритэу, къыддырагъэштагъ, джащ тетэу итхъухьагъ ансамблэу «Нэфым» Армавиррэ Успенскэ районымрэ къащитыщт программэм льэшэу зыригьэушьомбгъунэу. Гухэлъ тшІыгъэ а муниципальнэ образованиехэм адыгэ культурэм и Мафэхэр ащызэхэтщэнэү.

Гастролым изыфэгьэхьазырын тишъыпкъэу тыпылъ. ЧІыпІэ Іэшъхьэтетхэм льэшэу тафэраз общественнэ-культурнэ проектым мэхьанэшхо зэрэратырэмкІэ, Адыгеимрэ Краснодар краимрэ зэныбджэгъу зэфыщытыкІэшІухэу азыфагу илъхэр тапэкІи гъэпытэгъэнхэм зэрэфэгүмэкІыхэрэмкІэ.

- Адыгэ

Къалэу Армавир, Успенскэ районым ит адыгэ къуаджэхэу Шъхьащэфыжь (Урупскэм), Кургъокъуае (Кургоковскэм), Бэчмызай (Коноковскэм) ащыпсэухэрэм (нэбгырэ минитф фэдиз мэхъух) хьэшэу ягуап адыгэ культурэм и Мафэхэр зэрэщыІэщтхэр, ашІуабэ дашІэу къяжэх ансамблэ цІэрыІохэу «Налмэсым», «Ислъамыем», Адыгэ драмтеатрэм, народнэ ансамблэу «Нэф», къуаджэхэу

Фэдзрэ Гьобэкъуаерэ ясамодеятельнэ артистхэм, эстрадэм иартистхэү Лыбзыу Аслъанэ, Устэкъо Нухьэ, республикэм итворческэ ІофышІэхэм.

— Тэ мэхынэшис аттеты адыгэ культурэм и Мафэхэү Армавиррэ Успенскэ районымрэ ащы-Іэщтхэм, — еІо КІырмыт Мухьдин, — сыда пІомэ бжыхьэм адыгэ культурэм и Мафэхэр ПсышІопэ ыкІи ТІопсэ районхэм ащызэхэтщэнхэ тимүрад. Мы илъэсым гъэтхэпэ мазэм и 22 — 28-м Армавиррэ Успенскэ районымрэ адыгэ культурэм имэфэкІэу ащыІэщтыр репетицие папкІэу хъущт бжыхьэм адыгэ культурэм и Мафэхэу хыІуштьом щыІэщтымкІэ. Адыгэ культурэр гъунэнчъ, ылъапсэ куу, цІыфхэм якІас, арышъ, типроектхэр узІэпащэу, гум рихьыдеІит уєІчауІх мехтшуахедеє уєх етхымІэшт. Культурэм цІыфхэр зэфещэх, зэгурегъаІох, цІыф -ежддинег утафига мехампеал гъуныгъэ шъыпкъэр щегъэпытэ. Ащ осэшхо иІ.

> НЫБЭ Андзор. Тисобкор.

УИШІУАГЪЭ КЪЭМЫКІОМЭ, УИЯГЪЭ КЪЭМЫГЪАКІУ!

Дунаим утетымэ плъэгъуедмытшеІлыахидеку едмытш макІэп. Мары чыжьэу сымы Габэми, сэ сыкъызыхъугьэм кънщегъэжьагъэу щыІакІэр пчъагъэрэ зэхъокІыгъ, уоІтым-уєвим идехеахашыІл зэблахъугъэх. Ахэм цІыфхэр зыгъэрэзагъи къахэкІыгъ, гъаблэ щымы Гагъэми, гумэк Гыгъуабэ тиІэуи хъугъэ. ХэтэрыкІхэр пщэнхэ уфимытэу, пІэшъхьитІукІэ пшІэрэм пае къыобэнхэу, унэ тэрэз пшІынэу ебгъажьэмэ, дунаир къыппагьэтаджэу уахътэ къыхэкІыгъ. Джы лъэхъанэу къэк Іуагъэми тхьамык Іэр бэ ешІы, гъаблэ ыгъалІзу дунаим ехыжьырэр макІэп. Чылэмэ адэсхэр зэрыщыГэнхэ яГэп, ІофшІапІэ адэтэп. Чэм пІыгьмэ ерагьэу ухэкІыжьы, ау щэм хахырэ къуаеми сыд кІэпхын. НыбжыкІ у адэсхэм Іоф зэрамыш Гэрэм къыхэк Гэу, бзэджашІэ мэхъух, ешъохэшъ, мыхъун раІуалІэ зыхъукІэ, дыхэкІыр зэратэкъокІышъ чылэ ригъаштэзэ купыр едэІушъ, гузэгум итых. Пчэдыжьырэ зыІукІыжьыкІэ «плъэгъугъа, ныажьахыдру емерпул елыр плъэкІынэу щытэп, нычэпэ бэшэрэбэу аунэкІыгъэхэр, тхыдехйоІш Ілимен дехажеІпиал изы ашІых. Тэры а чылэр зыер, сыд пае мыхъункІэ тыдэзекІора?

Тэ, адыгэ лъэпкъыр, нахь макІэ тэхъу зэпыт, кІэлэцІыкІоу къэхъурэр мэкІэ дэд. Тыдэ къикІына кІэлэцІыкІухэр, ахъщэ щымыІэм къыхэкІыкІэ, зикъэщэгъум къыщэрэп, зидэкІогъухэр щысых, кредитэу къа Гахырэр ерагъзу атыжын, зыфэмытыжьэу къиныбэ зылъэгъурэр нахьыб. Ащ фэдэ щыІэкІэ къиным шэн Іаехэри къыхэтэгъэхьажьых. ПцІыусынымрэ бзэгухьынымрэ зыфас-Іорэр. Совет хабзэу тыкъызыхэк Іыгъэм ия 30-рэ илъэсхэм

Тичылэ изакъоми үнэгъүипшІ пчъагъэмэ ацІэ къепІон плъэкІыщт. Ахэм сэ сятэжъхэри ахэфэгъагъэх. Зэшищ хъущтыгъэхэти нахымъитІур 1936-рэ илъэсым Сыбыр ращыхи аукІыгъагъэх. Сятэжъымэ ащэчыгъэ хьазабыр сянэжъ къысфиІотэжьыщтыгъ. Лажьэ ямыІэу, адрэхэм тІэкІу анахь къабзэхэу, гукІэгъу зэрахэлъым пае бзэгухьэу чылэм дэсыгъэхэм якІодылІэгъагъэх. Джы ахэм афэдэхэу чылэмэ адэсхэр адрэ бзэгухьэхэм къатек Іыгъэхэр арых. Шъыпкъэн фае жъыхэм «идажоэ мидалисда сидамисда» зэраІощтыгьэр, ау ежьхэм ар зыдашІэжьырэп. Сятэжъхэр аІэшъхьитІукІэ ашІэрэм, шІу агу зэрильыгьэм апае агьэк Годыгьэх. Ахэм апае дгьэуцугьэ саугьэтыри рэхьатэу щагьэтырэп.

ЦІыфэу дэгъу горэ зышІэрэм зыми щымыщэу, ешъуакІоу, егъашІэми зишІуагъэ къэмыкІуагъзу, тыгъугъзу ежь иІэм ибагъэ зыдэзымышІэжьырэм кІэлэ шІагьор еубы» alo. Ащ сыда къикІырэр? ЗэкІэ узэкъоуцоу мытэрэзым упэуцужьымэ нахь тэрэзба? Сэ сишІошІыкІэ, уишІуагьэ къэмыкІомэ, уиягъэ къэмыгъакІу. Бэ пІоу, чылэм дэсхэр зэфэбгъэблхэу, о зи умышІахэу, зыгорэм къыхыирэмрэ кънтыгъурэмрэ зэбгъафэу, ашІэштыр дэгъоу къафэпІуатэу ущытыкІэ, чылэр къэІэтыгъэ хъущтэп. ЦІыфэу зыгорэм пылъым, Іоф гъэнэфагъэ зыгъэцак Гэрэм «зэк Гэ етыажужех дехелирит егоІт «иажуат хъуным ІукІагъэх. ТІуагъэр икъущт, тызэгожъугъахьи

ащ нэбгырабэ екІодылІагь. тищыІакІэ нахышІу зэрэхъущтым ыүж тижъугъахь.

> Гъобэкъуае чылэшху ыкІи чылэ дах, ау хэкІхэр агъэнэфэгьэ чІыпІэм зэрэщырамытэкъухэрэм теплъаджэ ышІыгъ. Автомашинэ ищагу дэмытэу дэсыжьэп, ащкІэ хэкІитэкъупІэм ыщэмэ нахышІунба? Сэ сиунагьо исхэм хэкІыр урамым дязгъэхырэп, сигъунэгъу дэжькІи щырязгъэтэкъурэп, къысэдэ-Іухэрэми ащ фэдэ язгъашІэрэп. ХэкІыр гьогум къытезытакъорэм тазыр къедгьэты зыхъукІэ, зэкІэми зэхьэрам тыхъущт. Шъуеплъыба Адыгеим икъэлэ шъхьаГэу Мыекъуапэ, Краснодар зэрэкъабзэхэм. Адыгэм нахь къабзэ щымыІэу тызытІысыкІэ къэтэІуатэ, зыгорэм тегупшысэн тІомэ игьо хъугьэ.

> Сыд пае тямыдэІүштмэ чылэхэм пащэхэр афашІыхэра? Ахэми зи алъэк Ікъанэрэп, ау -нациесь ематыпес ажиоІшувач хэба? Пчыхьэ зэрэхъоу автомашинэмэ арысхэу къэзэрэүгьоихэшъ, анахь чІыпІэ дахэу чылэм иІэхэм ащешъохэшъ, хэкІыр къа Гуанэжьы. Багажникым далъхьи Іущыжьыба! Загьорэ тирайон ит чылэхэм ащыщхэм: Пщыкъуйхьаблэ, Джэджэхьаблэ, Тэүйхьаблэ садахьэу къыхэкІы. Мыхэм якъэбзагъэ сехъуапсэ. Сызэрэк Іощтыр къаш Іагьэу къаукъэбзых шъуІуа? Ахэри чылэх, тэри тычыл.

> Хьылъэзещэ автомашинэхэмкІи Іоф тыхэт. Пчъагъэри къэстхыгъ. Ахэм гьогу къытфагъанэрэп, сапэм тыкъыхэмыщыжь ташІы, къызещхыкІэ псынжъыр къытаупцІы, гьогоу акъутэрэм тиавтомобиль псынкІэхэр егъэтакъох. Чылэм лъэсрык Іо гьогу и Іэп, транспортыр зэрыкІорэр бгъузэ. Хьы

льэзещэ автомашинит Гу дызэбгьукІошъунэу щытэпышъ, фоІР. ыІ жехысы е фоІР. ы месте фо дэмыльэу, «транзит» зыфаІорэм фэдэү къыдахьэрэр нахьыб, ахэр ары шыlакlэ къытэзымытырэр. Сыд шышІын мыхэр ямыгьогу рымыкІохэмэ, трассэр ахэм апаеба! Шъыпкъэ, мыхэм арысхэри щыІэнхэ фае, унагьохэр яІэх, ау яягьэ адрэхэм арарэмыгъэкІыба! УишІуагъэ къэмыкІомэ, уиягъэ къэмыгъакІу.

Тыздак Горэри, къытэхъулІэрэри зыпарэми ышІэрэп. Чэщи мафи нахь Іае тэхъу, ау ащ тегупшысэнышъ, дгъэтэрэзыжынэу тыфаеп. ТикІалэхэр ешъоным, наркоманием, пцІыусыным, тыгъоным, -уажетышь мынеІшеждеєд гьэухъумэх. Тилъэпкъ, тиреспубликэ цІыкІу якъэухъумэн тыдэжъугъэлажь. Джары анахь шъхьа Гэхэр. Ахэр тыгу идгъэлъыхэмэ, тиІофхэр нахышІу хъущтых. ГущыІэм пае, адыгэ VHагъоу зыолънтэжьымэ, лъэпкт гъэзет закъоу «Адыгэ макъэм» укІэтхэн зэрэфаер зыми къыуиІожьынэу щытэп. Ар уубэу, къимыдзэмэ ор-орэу пыут зыошІыжьы. Ащ фэдэхэр къызыгурымы Іохэрэр ары лъэпкъыр зыгъэк Годыхэрэр. Непэ сиІоф орэхъуи, адрэхэр сыдкІэ сищыкІагъэха зытІокІэ, неущ къытк Іэхъухьэхэрэм сыда къафэнэштыр? «Тызэкъотмэ — тыльэш» тетхагъ «Адыгэ макъэм» иапэрэ нэкІубгьо ышъхьагъкІэ. Ар цІыфхэм аукъодыеу аІуагьэп.

СТІАШЪУ Вячеслав. Теуцожь районым инароднэ депутатхэм я Совет udenvmam.

Гъобэкъуай.

къатхырэ письмэхэр

КЪОДЖЭДЭСХЭМ АЦІЭКІЭ

Хьатыгъужъыкъуае щыщ кІалэу улапэхэм хьалыгъу къафэзыщэрэм къоджэдэсхэр лъэшэу фэразэх. Ащ ехьылІагь Куржь Галинэ редакцием къыфитхыгьэ пись-

— Улапэ шыпсэухэрэм ацІэкІи сэ сшъхьэкІи Бат Долэтбый тхьауегъэпсэу есІомэ сшІоигъу. Пчэдыжь къэс хьалыгъу гъэжъэгъакІэр тиурам ащ къытырещэ. Тучаныр къытпэчыжьэшъ, тэ нахыжжэм, ащ тынэсын тлъэк Іырэп. Арышъ, Долэтбый ишІогъэшхо къытегьэкІы, псэпэшхуи ешІэ.

Ащ гукІэгъу хэльэу, цІыфышІоу зэрэщытыр зы щысэкІэ къэсыушыхьаты сшІоигъу. БэмышІ у слъакъо утІэрэбгьуи, сытеуцон сымылъэкІэу, унэм сикІ у машинэр къызы Іухьэрэм сынэсын амал симы Гэ зэхъум, кІалэм сэ сиунэ хьалыгъур къысфы Іуищэщтыгъ. Сэ сизакъоп, зэкІэ нэжъ-Іужъхэм ар афэхъупхъ, шъхьэк Іафэ афыриІ у адэзекІо.

Долэтбый ихьалэлыгьэ, ицІыфышІугъэ пае тхьауегъэпсэу къоджэдэсхэм ацІэкІэ есІомэ сшІоигъу. Ащ фэдэу нахыжъхэм гукІэгъу афыриІэу щыІэр зэрэмыбэр ары кІалэм къысфишІагьэр зыкІэзгьэшІагьорэр.

Хьалыгъу дэгъу къытфязыгъэщэрэ Шыкъултыр Моси лъэшэу тыфэраз.

Къоджэдэсхэм ацІэкІэ КУРЖЬ Галин.

SESESESESESESESES TXIJAYAMPO JESESESESESESESESESESESESES

БИБЛИОТЕКЭХЭМ ШІУХЬАФТЫНХЭР

АФАШІЫГЪЭХ

ТхыльтедзэпІэ купэу «Гранд-Фаирыр» Москва дэт. Сомэ миллионитІурэ мин 400-рэ фэдиз зыосэ тхыльхэр ащ шІухьаф-тын къафишІыгьэх Адыгэ Республикэм ибиблиотекэхэм.

— ПкІэ лъытымытэу къытатыгъэ литературэр районхэмрэ къалэхэмрэ ябиблиотекэхэм афэдгощыштых, — кънщиІуагь Аъэпкъ библиотекэм щыкІогьэ зэхахьэм АР-м культурэмкІэ иминистрэ игуадзэу ШъэуапцІэкъо Аминэт. — Наукэм, щыІэныгъэм изэхъокІыныгъэхэм, тарихъым, спортым афэгъэхынгъэ литературэр библиотекэмэ федэ афэхъущт.

2009-рэ ильэсым Урысыем иапэ-

итамыгъэхэр цІыфмэ нахьышІоу

цие Адыгэ республикэм иныбжыы- шъхьафхэми конференцием ащыкІэ библиотекэ шыкІуагь. УФ-м тегушыІэгьагьэх. НыбжыыкІэхэр патриотхэу, интернационалистхэу ягъэшІэгъэнхэм зэІукІэр фэгъэ- пІугъэнхэм фэшІ зэхахьэм мэрэ научнэ-практическэ конферен- хьыгъагъ. Гербым, быракъым, фэ- хьанэ ин иІагъ. ТхылътедзапІэу

«Гранд-Фаирым» ар къыдилъыти, конференцием чанэу хэлэжьагъэ-

мэ шІухьафтынхэр афишІыгьэх. АР-м и Лъэпкъ библиотекэ щыкІогьэ зэІукІэм культурэмкІэ министрэм игуадзэў ШъэуапцІэкъо Аминэт, Лъэпкъ библиотекэм иди-ректорэу Къат Саудэт, республикэ ныбжык Іэ библиотекэм идиректорэу Къыкъ Бэлэ, районхэм--оІк мехелэтоилдидк едмехельах ед фышІэхэм къызэрэщытаІуагъэу, тхыльым мэхьанэү иГэр къеІыхырэп. Адыгеим шыпсэурэ цІыфмэ япроцент 45-р библиотекэмэ ачІэль тхыльхэм яджэх. Адыгэ республикэ кІэлэегъэджэ колледжым библиотекэхэм Іоф ащызышІэщтхэр щырагьаджэх. Тхыльыр шІэныгъэм иІункІыбзэу сыд фэдэрэ лъэхъани тиІэщтышъ, күпэү «Гранд-Фаирым» ишІушІагьэ осэ

Сурэтым итхэр: районхэм къарыкІыгьэхэм тхыльхэр ара-

Редакциер зыдэщы**Іэр:** 385000,

къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Зэхэзыщагъэхэр: Адыгэ Республикэм

и Къэралыгъо Совет — Хасэр,

иминистрэхэм я Кабинет

КъыдэзыгъэкІырэр:

Адыгэ Республикэм

льэпкъ ІофхэмкІэ,

ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тильэп-къэгъухэм адыряІэ

зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъу-гъэм иамалхэмкІэ

и Комитет

Адресыр: ур.Крестьянскэр, 236

Редактор

шъхьаІэр

ДЭРБЭ ТИМУР

Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79,

редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,

редактор гуадзэр-пшъэдэк Іыжь зы-

E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьаты-

гъэр: Урысые Федерацием хэутын ІофхэмкІэ, телерадиокъэтынхэмкІэ ыкІи зэлъы-ІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чІыпІэ гъэІорышІапІ, зэраушыхьатыгъэ номерыр ПИ №10-3892

Гъэзетым къыхиутыхэрэм мышъыпкъагъэу къахафэхэрэмкІэ къэзытхыгъэхэм пшъэдэкІыжь ахьы. Къатхэхэрэмрэ гъэзетым шылажьэхэрэмрэ яеплъыкІэ зэтемыфэн ылъэ-кІыщт. Гъэзетеджэхэм къытфагъэхьырэ тхыгъэхэр зэхэтфыхэрэп ыкІи къэзытхыгъэхэм аІэкІэдгъэхьажьыхэрэп.

зыщыхаутырэр OAO-y «Полиграф-ЮГ», 385000,

къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

> Пчъагъэр 6431 Индексхэр 52161 52162 Зак. 437

Хэутыным узщыкІэтхэнэу щыт уахътэр Сыхьатыр 18.00 ЗыщыкІэтхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00

— Гандбол. Суперлигэр —

Зэблихъущтым щымыкІэрэм текІогъошІоп

«Адыиф» Мыекъуапэ — «Лада» Тольятти — 25:35 (16:17, 9:18).

Мэзаем и 16-м Мыекъуапэ щызэІукІагьэх.

Зезыщагьэхэр: А. Будагов, Р. Ханмагомедов — Красно-

«Адыиф»: къэлэпчъэІутхэр: Рюхина, Буряченко; ешІа-кІохэр: Мартыненко — 3, Романенко — 4, Игнатченко — 7, Сысоева, Мельникова, Гарбуз — 7, Ускова — 2, Ерем-ченко — 2, Суханова, Гусакова, Дьякова, Нехорошева.

Опыт ин зиІэ спортсменкэмэ ащыщхэр хэкІыжый эхэми, инеущрэ мафэ нахышІу хъущтэу мэгугъэ. «Адыифыр» апэрэ такъикъ 30-м «Ладэм» дэгъоу дешІагь. Бысымхэр ыпэ ишъйхэуи уахътэ къыхэкІыгъ. Яна Усковам, Анна Игнатченкэм, Мария Гарбуз къэлапчъэм Іэгуаор дахэу зэрэдадзэрэр дгьэшІагьоштыгь. А. Игнатченкэм ыпэкІэ ытыгьэ Іэгуаом Я. Усковам зыльидзи «парашют» зыфаlорэ шlыкlэм тетэу хъагъэм Іэгуаор зэрэридзагъэр гандболым иискусствэ иапшъэрэ лъэгапІэмэ

Ащ фэдэ ешІакІэ зэкІэлъыкІоу Ішеф миностеслестдести ефед командэм зэдиштэу гандболисткэ 16 — 18 хэтын фае. «Адыи-

«Ладэр» дунаим щызэлъаш Гэ. хъунхэ, загъэпсэфынэуи уахътэ аратын алъэкІы.

Вероника Гаранинар псынкІзу мэгупшысэ, гупчэм къыщыригъа--уахуит ,еІлиаливиат еІлепи усаж макІохэр къызэринэкІынхэр къехьыльэк Інщтыгьэп.

Виктория Жилинскайте, Ирина Никитинам, нэмыкІхэми тикомандэ бэрэ агъэгумэк Іыгъ. Урысыем едеплет еднемом еспетульный еднемом Екатерина Маренниковам Іэгуаор -нат» меатпалеам еТиетака къзлапчъзм «танкым» фэдэү екІү. Хъагъэм Іэгуаор ридзэ зыхъукІэ, хэкІыпІэу къытьотыхэрэр хырыхыхых къинхэм афэтэгъадэх.

«Адыифыр» дэеу ешІагьэп. КьэлэпчъэГутэу Светлана Рюхинам фэльэкІыштыр ышІагь. Мария Романенкэр, Наталья Еремченкэр, фыр» непэ ащ пэчыжь. «Ладэм» Мария Мартыненкэр ухьазыры- тежэ. итренерхэм къызыхахын яІ. Ухьа- ныгъэу яІэм ельытыгъэу ешІэгьум

жымГэхэм джырэ уахътэ бэкГэ уащыгугыным фытегьэпсыхьагьэхэп. «Адыифым» «Ладэр» ыгьэщынэу, ыгъэгумэкІэу бэрэ къыхэкІыгь, ау тигандболисткэхэр хьакІэмэ атекІонхэу амал яІэп. ЕшІа-«Адыифый» къыгъэлъагъорэм хигъэхъон ылъэкІыщтышъ, итекІоныгъэхэмкІэ тигъэгишонэу

«Ладэ» испортсменкэ цІэрыІоу зырыныгъэ дэгъу зиГэхэр зэбла- хэлэжьагъэх. Гандболисткэ ныб- Екатерина Маренниковам ешГэ-

гъур заухым къызэрэти Іуагъэу, гандболым лъэхъаным диштэу зэхъокІыныгъэхэр фэхъух. «Адыифыр» уахътэм къыщимынэным фэшІ опыт зиІэ спортсменкэхэмкІи зигьэпытэзэ, ныбжыыкІэхэри ыпІунхэ фае.

Мэзаем и 20-м «Адыифыр» Астрахань щешІэщт.

Сурэтыр «Адыифрэ» «Ладэрэ» язэІукІэгъу къщиытыра-

<u> Футбол</u> =

Европэм и Лигэ шызэнэкъокъурэ футбол командэхэм непэ зичэзыу ешІэгьүхэр зэдыряІэштых. Казань щызэІүкІэштых «Рубинрэ» «Хапоэльрэ».

Урысыем ичемпионэу «Рубин» Израиль икомандэу «Хапоэлым» зэрэдешІэштыр телеканалэу НТВ-м къыгьэльэгьошт. ЗэІукІэгьур сыхьатыр 21-м аублэнэу щыт.

Футбол ешІэгъум мэхьанэу иІэм изакъоп къыхэдгъэщырэр. «Хапоэлым» Израиль иадыгэ къуаджэу Кфар-Камэ кънщыхъугъэ Натхъо Бибарс хэт, ыпэкІэ анахь дэгьоу щешІэрэ футболистмэ ащыщ, Из-

раиль иныбжыкІэ хэшыпыкІыгьэ футбол командэ икапитан.

Натхъо Бибарс адыгабзэ ешІэ, спортыр шІу зыщальэгъурэ унагьом щапІугь. Мы мафэхэм «Рубинрэ» «Хапоэльрэ» япащэхэр зэ-

дэгущы Гэх: Натхьо Бибарс «Рубин» аштэнэу зэзэгъыныгъэхэр зэдашІых. Футболыр зикІасэхэр непэ телевизорым зеплънхэкІэ Натхъо Бибарс фэгъэхьыгъэ къэбархэр нахь игъэк Іотыгъэу зэхахыщтых.

Сурэтым итыр: «Хапоэлым» ифутболистэу Натхъо

> НэкІубгъом итхэр зыгъэхьазырыгъэр ЕМТІЫЛЪ Нурбый.

